

Επένδυση στις περιφέρειες: Η αναθεωρημένη πολιτική συνοχής της ΕΕ **2014-2020**

Νέλλη Παλαιολόγου

ΓΔ Περιφερειακής πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης

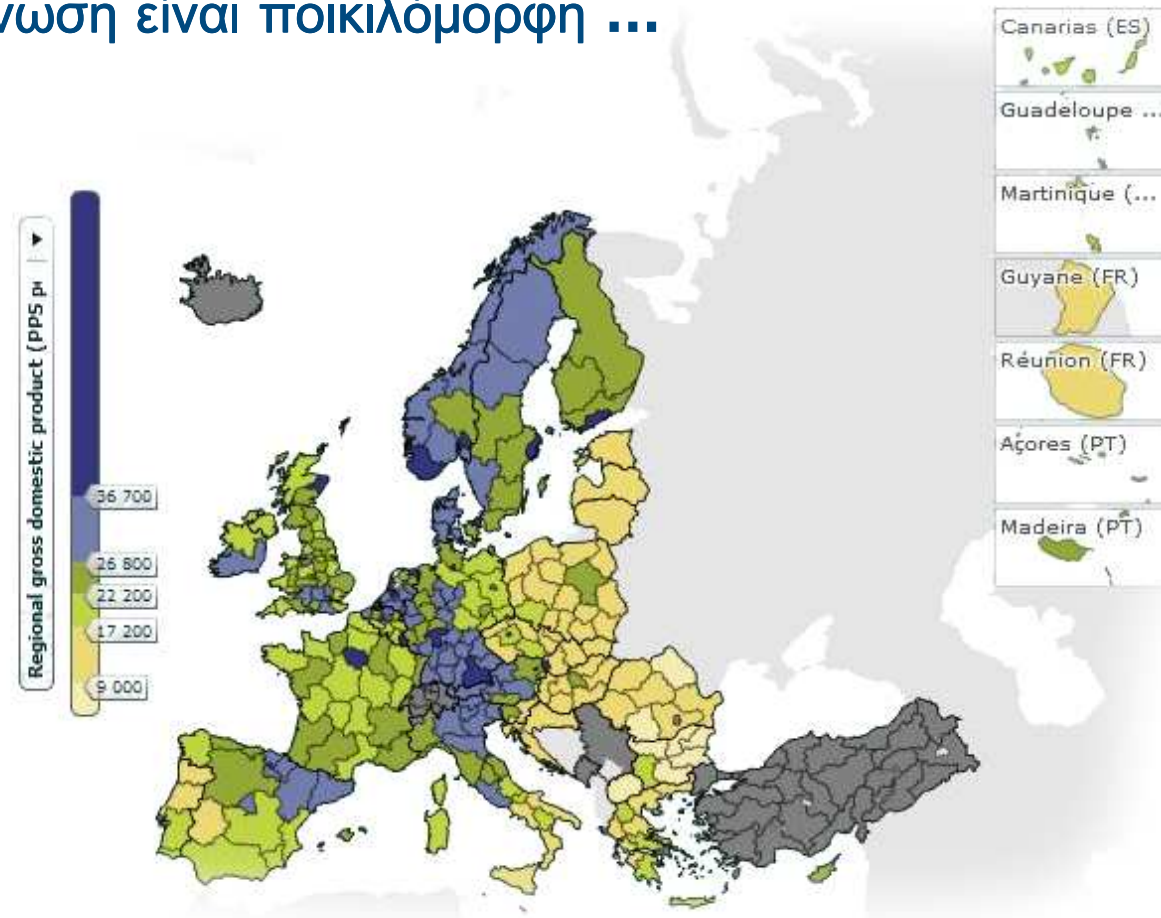
Τα βασικά στοιχεία της πολιτικής συνοχής της ΕΕ

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ποικιλόμορφη ...

Κατά κεφαλή
ΑΕγχΠ

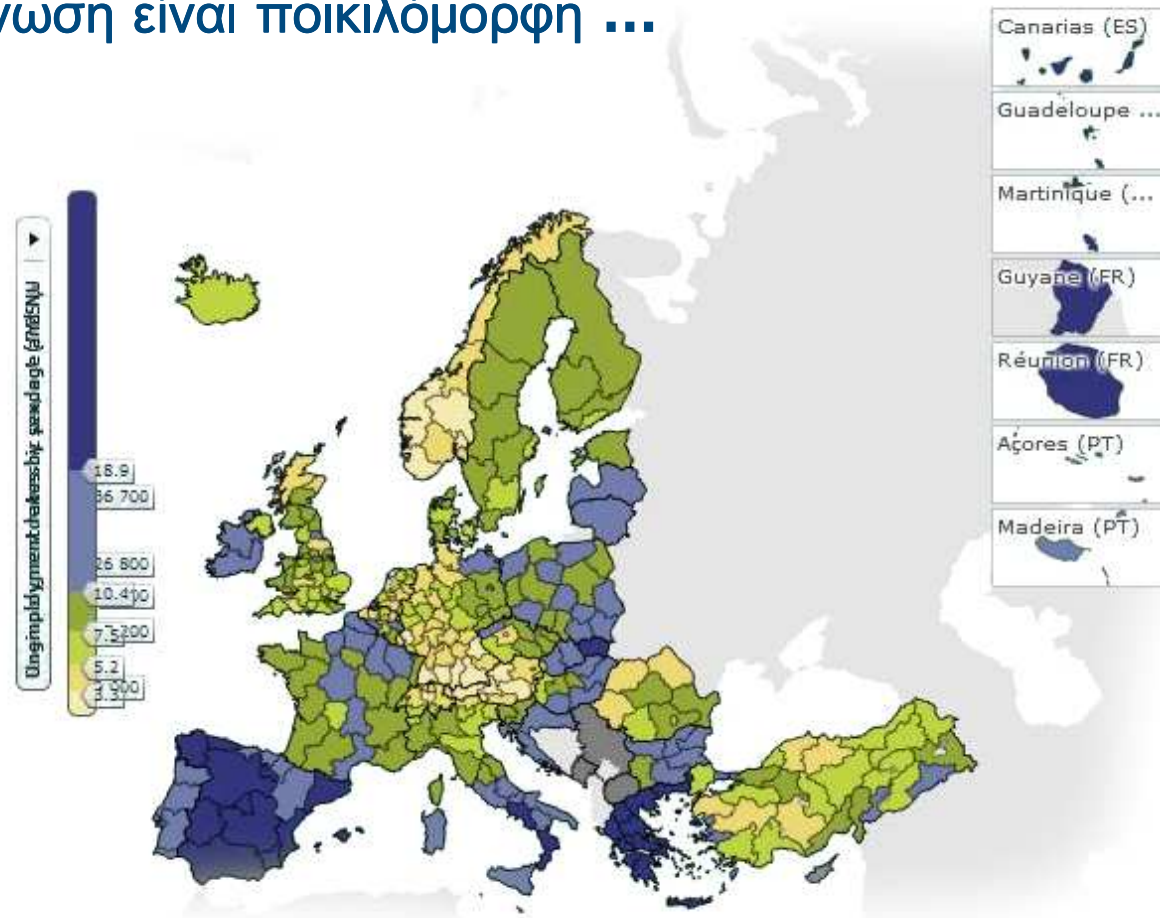

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ποικιλόμορφη ...

Ανεργία

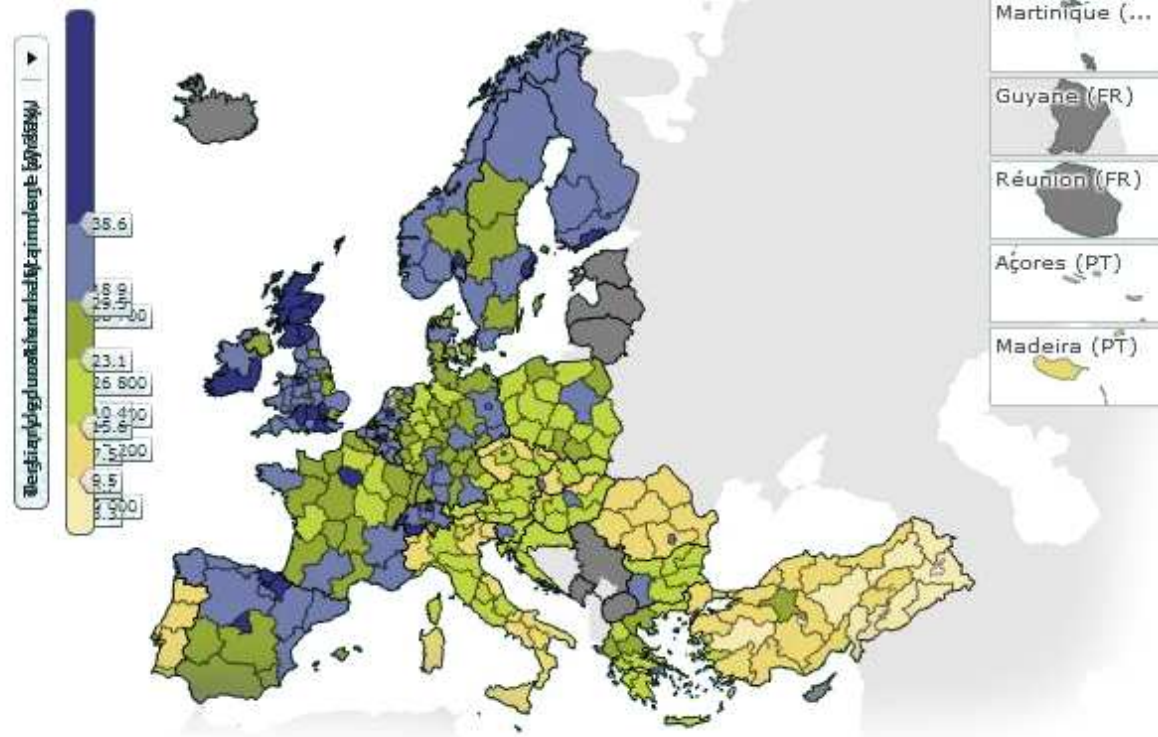

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ποικιλόμορφη ...

Τριτοβάθμια
Εκπαίδευση

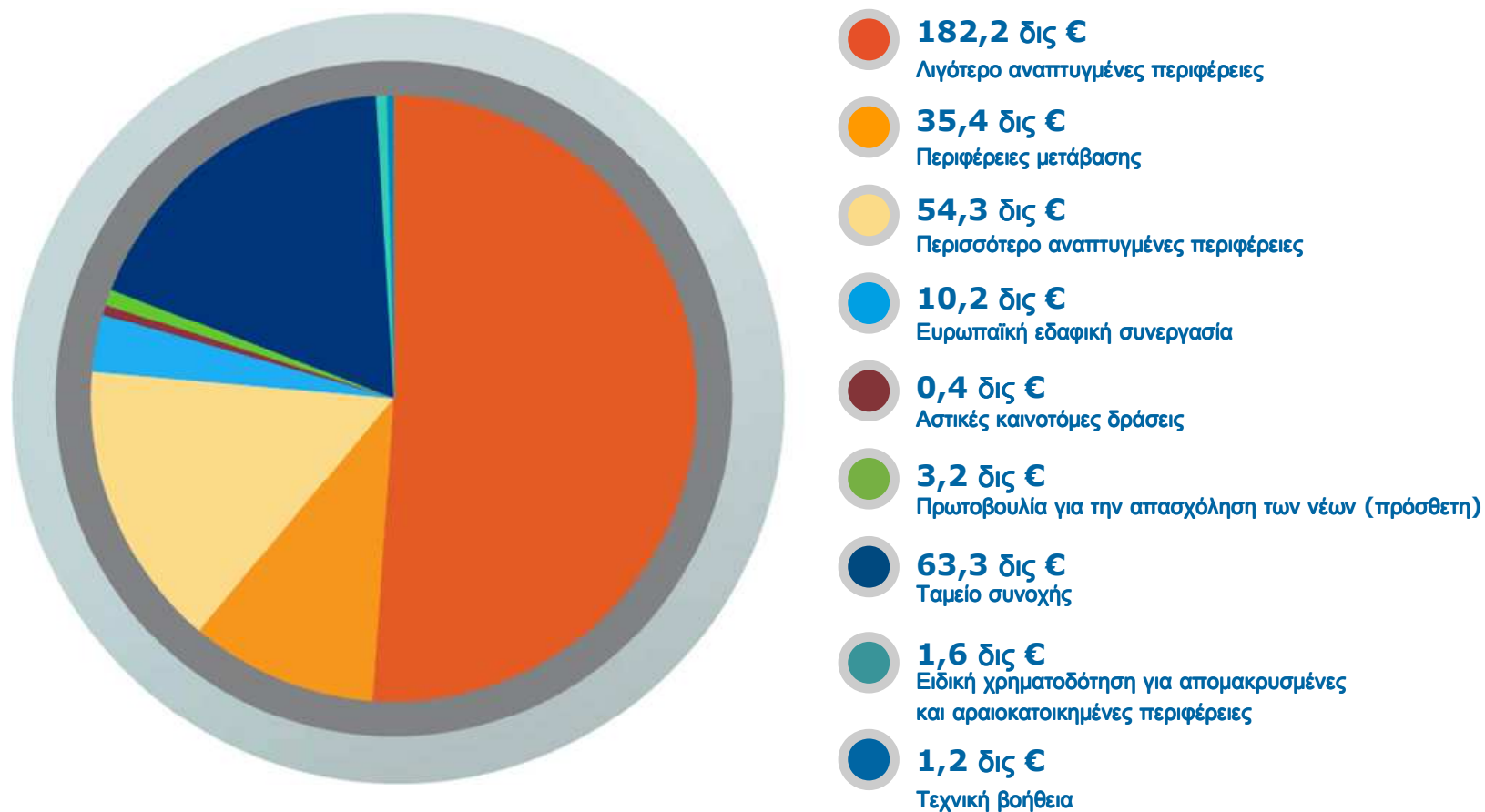
Γιατί χρειάζεται η ΕΕ μια πολιτική συνοχής;

	Ανώτερο	Κατώτερο	Αναλογία
ΑΕγχΠ ανά άτομο (% μέσου όρου ΕΕ-28)	Λουξεμβούργο 266%	Βουλγαρία 47%	5,7*
Ποσοστό απασχόλησης (%, ηλικίες 20-64)	Σουηδία 79,8%	Ελλάδα 53,2%	1,5

Η πολιτική συνοχής στοχεύει να μειώσει τις ανισότητες μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ ώστε να επιτευχθεί μια ισορροπημένη οικονομική, κοινωνική και εδαφική ανάπτυξη.

* Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η διαφορά είναι μόνο 2,5 και στην Ιαπωνία 2

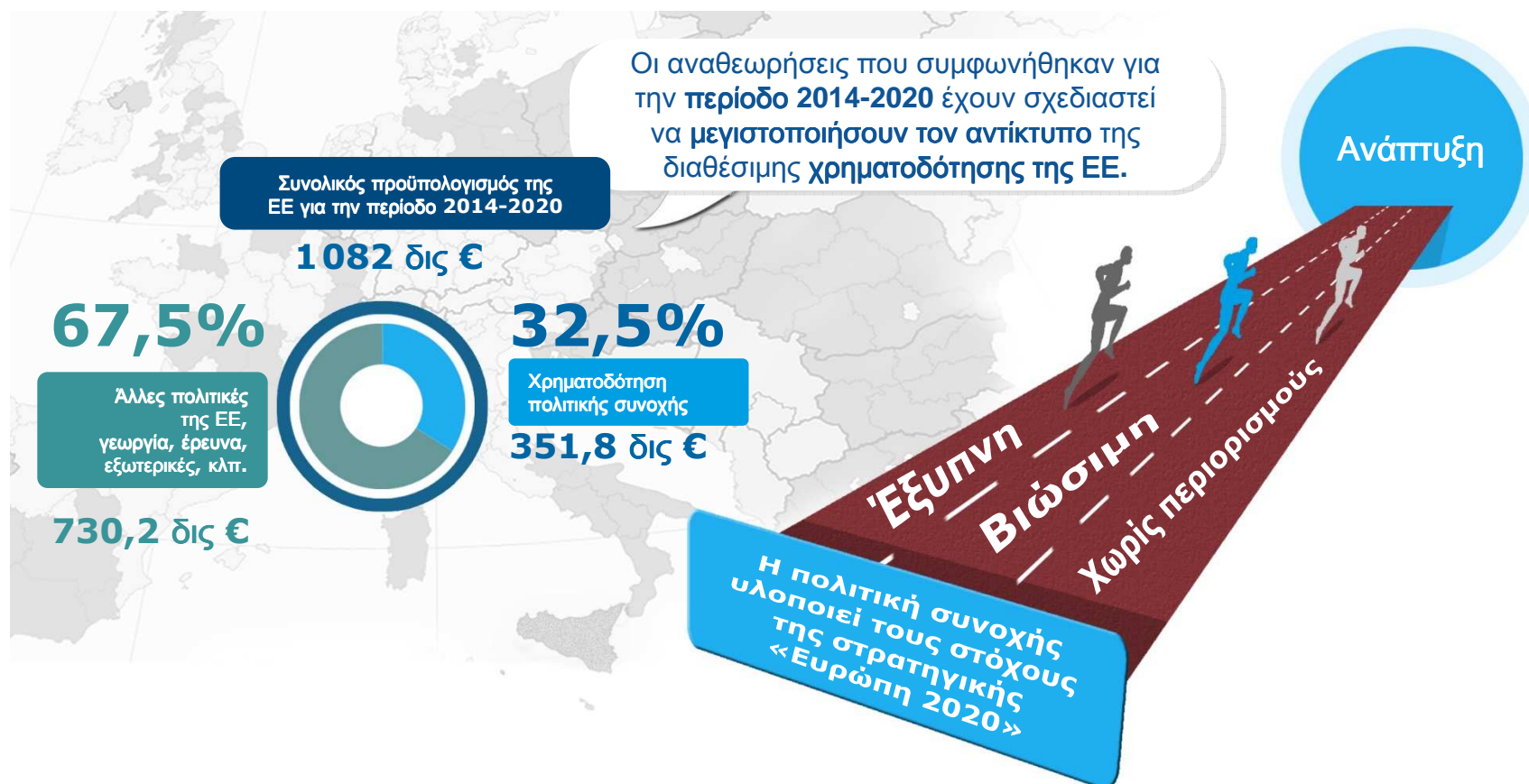
Χρηματοδότηση πολιτικής συνοχής **2014-2020 (351,8 δις EUR)**

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

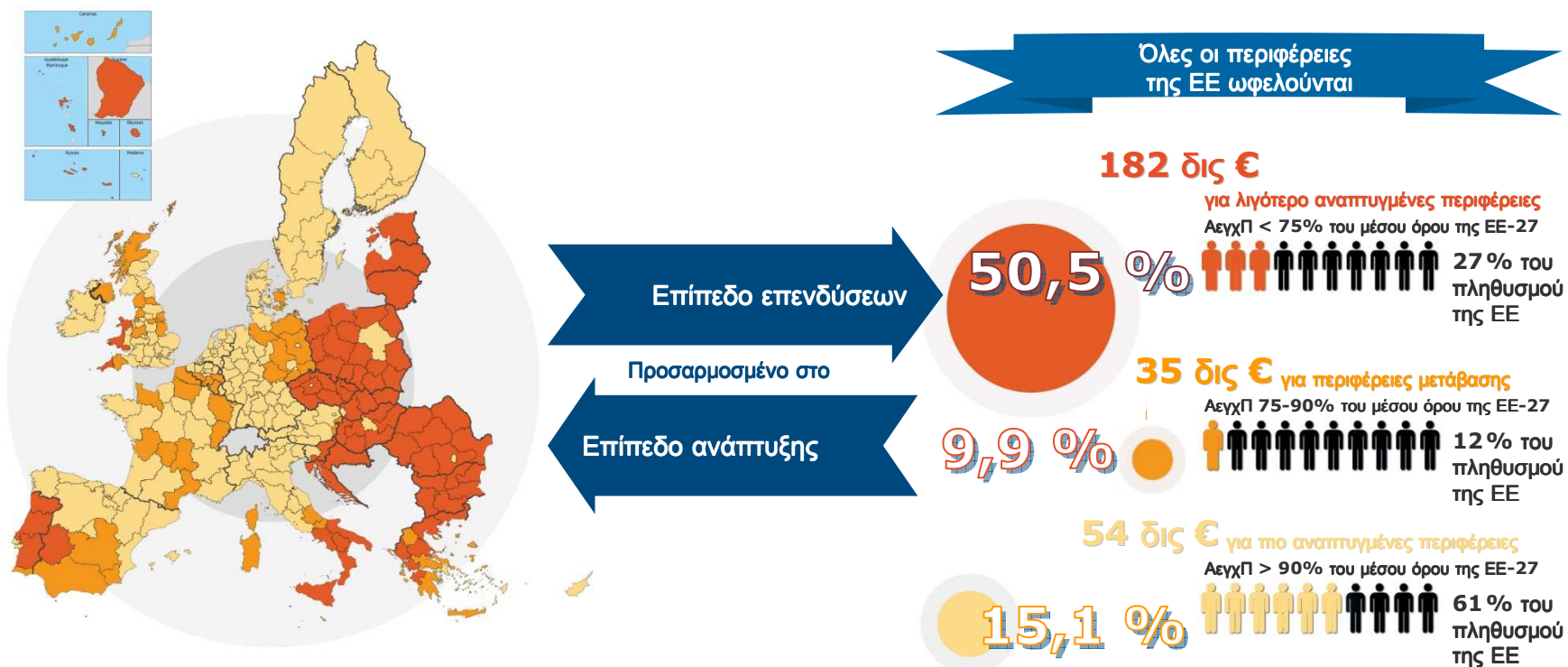
Πολιτική συνοχής της ΕΕ 2014-2020: 1/3 του προϋπολογισμού της ΕΕ

Η πολιτική συνοχής υλοποιεί τη στρατηγική «Ευρώπη **2020**»

- Μια στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για «έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς περιορισμούς ανάπτυξη» τα επόμενα 10 χρόνια.
- Έξυπνη: καινοτομία, εκπαίδευση, ψηφιακή κοινωνία.
- Βιώσιμη: κλίμα, ενέργεια, και κινητικότητα.
- Χωρίς περιορισμούς: απασχόληση και δεξιότητες, καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Επένδυση σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ

Πολιτική συνοχής της ΕΕ: Τα βασικά στοιχεία την αναθεώρησης

- Σύνδεσμος με τη στρατηγική «Ευρώπη **2020**».
- Συντονισμένη χρήση πέντε five Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.
- Στόχευση πόρων προς βασικούς τομείς ανάπτυξης.
- Καθορισμός σαφών στόχων και μέτρηση αποτελεσμάτων.
- Διασφάλιση των σωστών συνθηκών για επένδυση.
- Ενισχυμένος ρόλος για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.
- Ενισχυμένος ρόλος για εταίρους στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο.
- Ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη.
- Ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας.

Η μέθοδος: Προγραμματισμός, Εταιρική σχέση και Κοινή διαχείριση

Κοινό στρατηγικό
πλαίσιο

Συμβάσεις
εταιρικής σχέσης

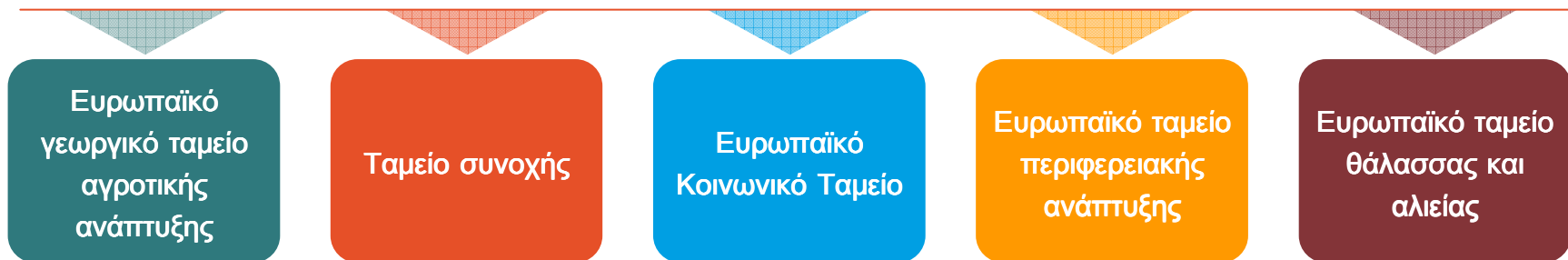
Επιχειρησιακά
προγράμματα

Διαχείριση
προγραμμάτων/
Επιλογή έργων

Παρακολούθηση/
Ετήσιες αναφορές

Συνεργασία πέντε Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών & επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ)

ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

- **Κοινοί κανόνες για τα ΕΔΕΤ**
 - Απλουστευμένες επιλογές δαπανών.
 - Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (E-governance).
 - Κανόνες επιλεξιμότητας.
 - Χρηματοοικονομικά εργαλεία.
 - CLLD- Ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

11 Θεματικοί στόχοι

Επικέντρωση των επενδύσεων σε 4 θεματικές προτεραιότητες (ΕΤΠΑ)

1 Έρευνα και Καινοτομία.

2 Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

3 Ανταγωνιστικότητα των Μικρών & Μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)-ευρύτερη χρήση των Χρηματοοικονομικών Εργαλείων.

4 Μετάβαση σε μια οικονομία με μειωμένες εκπομπές CO₂ (ενεργειακή απόδοση & ανανεώσιμες πηγές ενέργειας).

Βελτιωμένη επικέντρωση στα αποτελέσματα

Αποθεματικό επίδοσης

Διάθεση χρηματοδότησης 6% το 2019 σε προγράμματα και προτεραιότητες που έχουν πετύχει 85% των οροσήμων τους.

Ενισχυμένος ρόλος των εταίρων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση

Ευρωπαϊκός κώδικας δεοντολογίας στις εταιρικές σχέσεις

- Μια κοινή σειρά προτύπων για τη βελτίωση της διαβούλευσης, της συμμετοχής και των διαλόγων με τους εταίρους στα στάδια της σχεδίασης, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των έργων που χρηματοδοτούνται από όλα τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ).
- Εταίροι: δημόσιες αρχές, εργατικά συνδικάτα, εργοδότες και ΜΚΟ και φορείς υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Ανάγκη προϋποθέσεων για μια αποδοτική επένδυση της ΕΕ

Θεματικές εκ των προτέρων προϋποθέσεις

- συνδέονται με τους θεματικούς στόχους και τις επενδυτικές προτεραιότητες της πολιτικής συνοχής και εφαρμόζονται σε σχέση με τις επενδύσεις στο συγκεκριμένο θεματικό τομέα: στρατηγικές, κανονιστικές και θεσμικές προϋποθέσεις, διοικητική επιλεξιμότητα.

Γενικές εκ των προτέρων προϋποθέσεις

- συνδέονται με τις οριζόντιες πτυχές της υλοποίησης των προγραμμάτων και εφαρμόζονται σε όλα τα ΕΔΕΤ: πολιτική κατά των διακρίσεων, πολιτική ισότητας των φύλων.

Παραδείγματα προϋποθέσεων για χρηματοδότηση της ΕΕ

Εθνική στρατηγική
μεταφορών

Συμμόρφωση με την
περιβαλλοντική
νομοθεσία

Σύστημα δημόσιων
προμηθειών

Αναθεωρήσεις φιλικές
προς τους
επιχειρηματίες

Στρατηγικές
«έξυπνης
εξειδίκευσης»

ΕΠΕΝΔΥΣΗ

Ενισχυμένος ρόλος για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

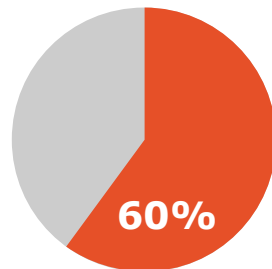
Για πρώτη φορά καθορίζεται στην πολιτική συνοχής ένα ελάχιστο μερίδιο για το ΕΚΤ στα **23,1%** για το **2014-2020**

- Συνολικό ποσό ΕΚΤ για την ΕΕ 28: **80,3** δισεκατομμύρια **EUR**.

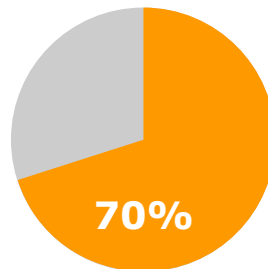
Θεματική επικέντρωση ΕΚΤ

- 20% των πόρων του ΕΚΤ σε κάθε Κράτος Μέλος για κοινωνική ένταξη, καταπολέμηση της φτώχειας και όλων των μορφών διακρίσεων.
- Επικέντρωση της χρηματοδότησης σε 5 το ανώτερο επενδυτικές προτεραιότητες εντός 4 θεματικών στόχων: απασχόληση/κινητικότητα, εκπαίδευση/κατάρτιση, κοινωνική ένταξη & βελτιωμένη δημόσια διοίκηση.

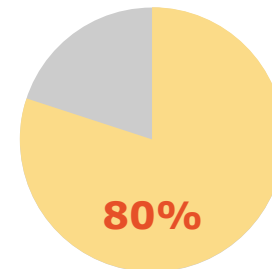
Λιγότερο
ανεπτυγμένες Περιφέρειες

Περιφέρειες
Μετάβασης

Περισσότερο
ανεπτυγμένες Περιφέρειες

Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ)

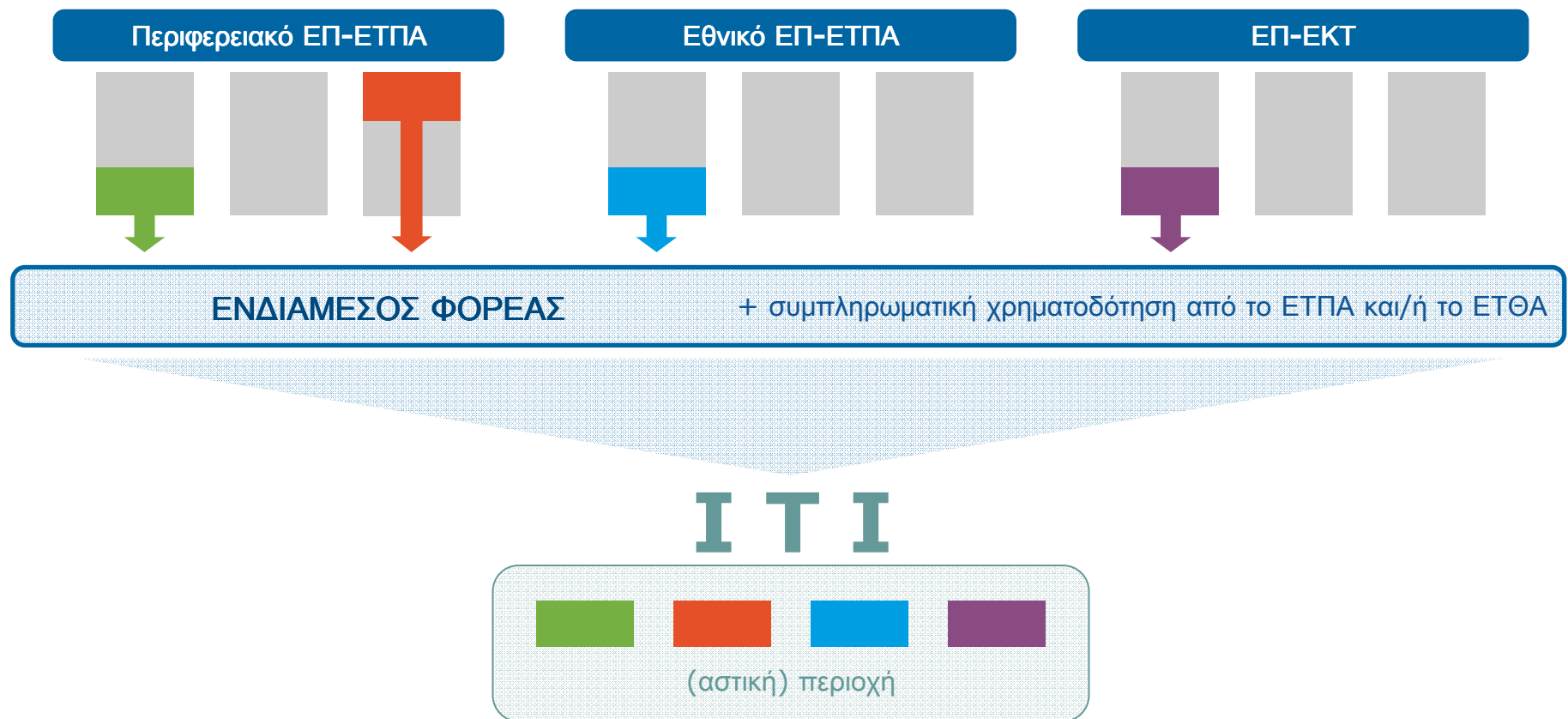
- **Συνολικός προϋπολογισμός 6,4** δισεκατομμυρίων **EUR** (3,2 δις EUR ειδικός προϋπολογισμός + 3,2 δις EUR προϋπολογισμός ΕΚΤ).
- Σε περιοχές με ποσοστό ανεργίας νέων άνω του **25%**.
- Ομάδα στόχος: Άτομα «**NEET**» (εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης) ηλικίας κάτω των 25, ή προαιρετικά κάτω των 30:
 - ανενεργά ή άνεργα (+μακροπρόθεσμα)?
 - εγγεγραμμένα ή μη ως άτομα που αναζητούν εργασία?
 - διαμένοντα στις επιλέξιμες περιοχές.
- Υιοθέτηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων **συμπεριλαμβανομένων** των ΠΑΝ.

Βιώσιμη αστική ανάπτυξη: Μια προτεραιότητα για το **2014-2020**

Τουλάχιστον το **5%** του Ευρωπαϊκού ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) πρέπει να επενδυθεί στην ολοκληρωμένη βιώσιμη αστική ανάπτυξη σε **εθνικό επίπεδο**

- Οι στρατηγικές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης που αναπτύχθηκαν από τις πόλεις θα υλοποιηθούν ως Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση (ΟΕΕ), έναν πολυθεματικό άξονα προτεραιότητας ή ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα.
- Τα έργα επιλέγονται από τις πόλεις σε ευθυγράμμιση με τις στρατηγικές
- Οι δεσμοί μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών πρέπει να ληφθούν υπόψη.
- Είναι εφικτή η χρήση προσεγγίσεων ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD): διαβούλευση με τοπικές οργανώσεις πολιτών.

ΟΕΕ: Συνδυασμός ταμείων και προγραμμάτων

Άλλα εργαλεία για αστική ανάπτυξη

Καινοτόμες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη (από το 2015)

- 0,37 δις EUR για 7 χρόνια για την προώθηση καινοτόμων και πειραματικών έργων.
- Προκηρύξεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε ετήσια βάση.
- Εμπλοκή τουλάχιστον 50.000 κατοίκων.

Δίκτυο αστικής ανάπτυξης

- Άμεσος διάλογος μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και πόλεων που υλοποιούν ολοκληρωμένες δράσεις αστικής ανάπτυξης και καινοτομιών.
- Διαχείριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Συνεχίζεται το **URBACT (URBACT III)**

- Πρόγραμμα που εμπεριέχεται στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, μπορούν όλες οι πόλεις να κάνουν αίτηση.

Ενισχυμένη διασυνοριακή συνεργασία

3 σκέλη:

- Διασυνοριακό.
- Διακρατικό.
- Διαπεριφερειακό.

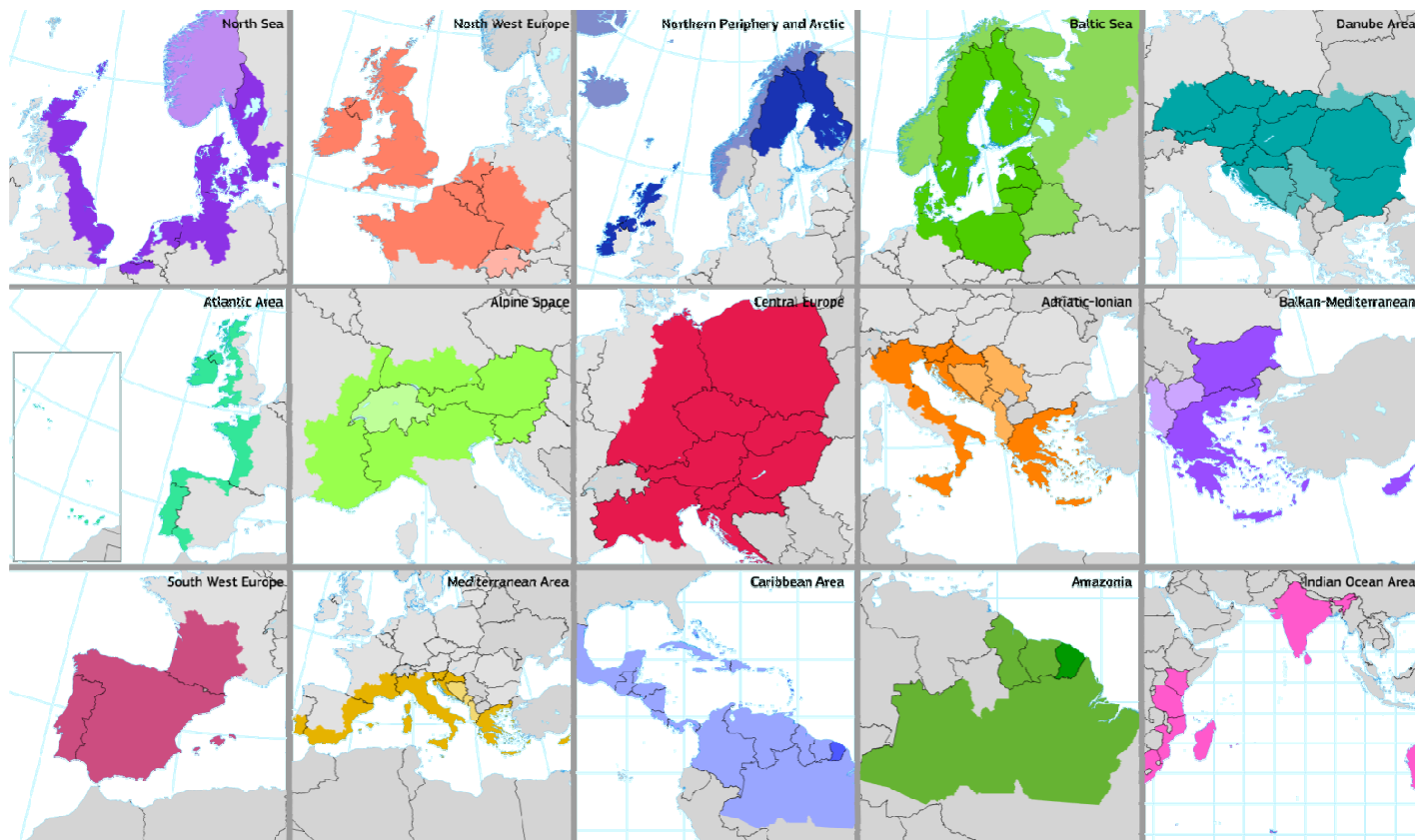
Προϋπολογισμός για το **2014-20: 10,2δισ EUR**

- 2,9% του προϋπολογισμού της πολιτικής συνοχής.

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

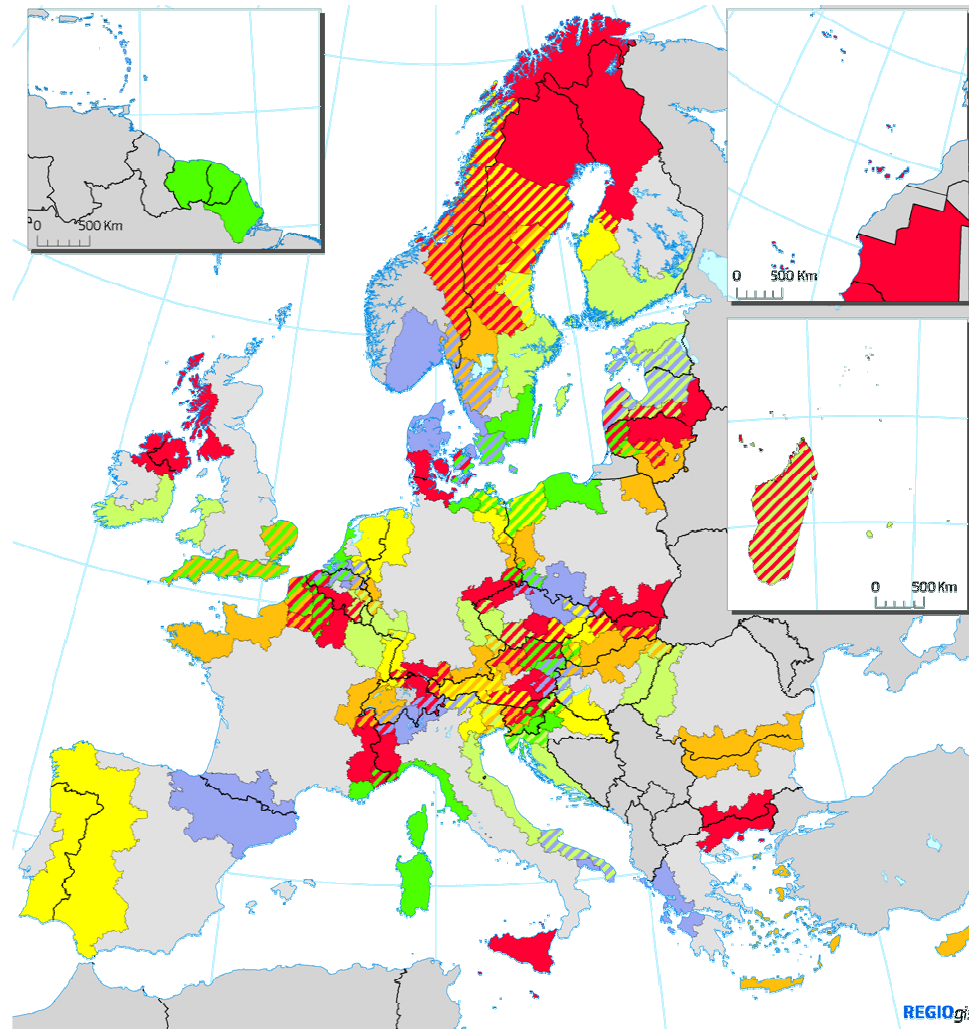
Διακρατική Συνεργασία

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

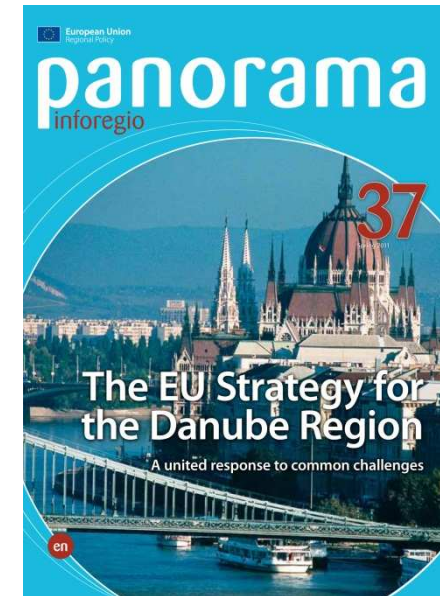
Διασυνοριακή Συνεργασία

Μακροπεριφερειακές στρατηγικές

Στρατηγική της ΕΕ για

- την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας?
- την περιοχή του Δούναβη?
- την περιοχή Αδριατικής και Ιονίου (προτάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο 2014).

Χάρη στην πολιτική συνοχής...

Μέχρι τώρα, την περίοδο 2007-2013, υλοποιήθηκαν:

- 600 000 θέσεις εργασίας– τουλάχιστον το 1/3 σε ΜΜΕ.
- 200 000 ΜΜΕ στηρίχθηκαν.
- 1 800 χλμ νέες ή ανακατασκευασμένες σιδηροδρομικές γραμμές.
- 25 000 χλμ νέες ή ανακατασκευασμένες οδικές αρτηρίες.
- Ευρυζωνική πρόσβαση για 5 εκατομμύρια πολίτες.
- Πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό για 3 εκατομμύρια πολίτες.
- ΕΚΤ: 15 εκατομμύρια συμμετέχοντες το χρόνο.
- 940 χρηματοοικονομικά εργαλεία σε 25 Κράτη Μέλη συγκεντρώνοντας 8,36 δις EUR χρηματοδότηση για μετοχικό κεφάλαιο, δάνεια και εγγυήσεις.

Πολιτική συνοχής της ΕΕ και Αλληλεγγύη

- Το ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) ιδρύθηκε το 2002 κατόπιν των σοβαρών πλημμυρών στην κεντρική Ευρώπη.
- Οικονομική ενίσχυση για ανακατασκευές.
- Αντιμετώπιση μεγάλων φυσικών καταστροφών και εκδήλωση αλληλεγγύης της ΕΕ προς τις κατεστραμμένες περιοχές.
- Επέμβαση του ΤΑΕΕ σε 56 περιπτώσεις φυσικών καταστροφών μέχρι τώρα (πυρκαγιές δασών, σεισμοί, καταιγίδες, ξηρασία, πλημμύρες).
- Μέχρι τώρα 23 Ευρωπαϊκές χώρες έχουν ωφεληθεί με ενίσχυση πάνω από 3,58 δισεκατομμύρια EUR.